

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३७ / अंक : ३८ / २०७६ चैत १४ ज्येष्ठ शुक्रबार / 27 Mar., 2020 / मूल्य रु. १०/-

शेर्खर कि सशांक ?

काठमाडौं | देउवालाई परास्त गरेर नेपाली कोग्रेसलाई काग्रेसजस्तो र वीपीमार्गबाट बिल्यो पार्टी निर्माण गरेर सत्तामा पुऱ्याउन देउवापिरुद्ध मोर्चाबन्दी सुरु गरिएको छ। यसका साथै शेखर कोइरालाले मधेशको नारा उछालेर सबल काग्रेसको प्रचार पनि थालिसकेको छन्। तर यो रणनीतिमा अन्तिम अवस्थामा सशांक उमेदवार हुने र देउवा इतरका सबै पार्टी शक्तिहरू एक भएर देउवाको भ्रष्टाचारी व्यक्तिकृत दशारामा रावण ढालेभैं ढाल्ने योजना बनेको स्रोतले जानकारी दिएको छ।

यता संस्थापनक्षसँग असन्तुष्ट एउटा खेमा १४०० महाधिवेशनका लागि निर्णयक शक्तिका रूपमा उभिएको छ। यसको नेतृत्व अर्जुन नर्सिङ केसीले गरेका छन्। उता रामचन्द्र पौडेल र कृष्णप्रसाद सिटौला समूह पनि जसरी पनि यसपटक देउवालाई ढाल्ने योजना बनाइरहेका छन्।

समाचारअनुसार देउवा एकलौटी ढंगले आफ्ना गुटलाई

>>> बाँकी ८ पेजमा

तागीलाई www.abhiyanonline.com.np ता पनि पढ्न सकिन्छ।

लकडाउनले कसैको मानवअधिकार हनन हुँदैन

काठमाडौं | उत्तरी छिमेकी मुलुक चीनबाट फैलिएको कोरोना भाइरस (कोमिड १९)ले विश्वभरमै आतंक मच्याएको छ। कोरोना भाइरस उत्पन्न भएको देश चीनमा भने त्यसको प्रभाव विस्तृतै कम हुँदै गएको भएपनि विश्वका अरु मुलुकहरूमा त्यसको प्रभाव बढ्दै गएको छ। पछिल्लो समयमा नेपालमा समेत त्यसको प्रत्यक्ष प्रभाव परेको छ। सरकारले कोरोना भाइरसको प्रभावलाई कम गर्न अनेक निर्णय गरेर लागू गरेपनि त्यसले खासै उपलब्धी भने दिन सकेको छैन। अहिलेसम्म नेपालमा उक्त भाइरसको प्रभाव जनतामा नदेखिएपनि जनतामा भने एक प्रकारको त्रास फैलिएको छ। यसैबीच सरकारले आशिक लकडाउन घोषणा गरेको छ। यतिले मात्र पुर्ने अवस्था देखिएको छैन। सरकारले अत्यावश्यक काम बाहेका सबै कामहरू बन्द गरेको छ।

कोरोना भाइरस भने रोग नै यस्तो छ जस्ति दुरी रहन्छ त्यति नै सुखित हुन सकिन्छ। त्यसैले यो रोग र संक्रमणको दुरी बढाउनै पर्दछ। लकडाउनले कसैको मानवअधिकार हनन हुन सक्दैनन्। किन भने यसो नगरी आम नागरिकहरू सुखित हुन सक्दैनन्। विश्वका शक्तिशाली देशलाई समेत विपत्तमा राखेको यो भाइरसले हायो जस्तो भर्खरै पूर्वाधार र विकासको त्रममा रहेको मुलुकलाई यो प्राणघात रोगसम्म हुन सक्छ। नेपाली जनताले परि आएको बेला जस्तासुकै दुःख कट्ट सहेका छन्। सहन सक्ने हण्डर खाने क्षमता नेपाली जनतासँग रहेको हुनाले लकडाउनलाई जनताले सहजै पचाउन सक्छन्। किनकी नेपाली जनताले २०७२ सालमा आएको भूकूप र त्यसबेला भारतले लगाएको अघोषित नाकाबन्दी समेत सहेर त्यसका विरुद्धमा उत्रिएको इतिहास साक्षी रहेको

>>> बाँकी ८ पेजमा

सहज हुँदै ग्याँस आतिनुपर्ने अवस्था रहेन

काठमाडौं | छिमेकी मुलुक चीनमा उत्पन्न भएको कोरोना भाइरस (कोमिड १९) ले गर्दा विश्वभरमै आतंक मच्याएको छ। कोरोना भाइरसकै कारण विश्वभरमा आतंक मच्याएको बेला उपभोक्ताहरूले खाद्यान्नलागायत अन्य आवश्यक पर्ने सामान आ आफ्नाना घरमा धेरै भण्डारण गर्न गरेका हुनाले बाइरसमा उपभोग्य सामानको अभाव भएको छ। पछिल्लो समयमा उपत्यका लगायत मुलुकका अन्य तुला शहरहरूमा ग्यास, पेटोल, चीनीलागायत, मासक लगायत अन्य सामानको अभाव भएको छ। उपत्यकामा ग्यासको अभाव भएको भन्नै ग्यास उपभोक्ताहरूले गुनासो गरेपछि नेपाल आयल निगम र नेपाल एलपी ग्यास उद्योग संघको संयुक्त आयोजनामा

>>> बाँकी ८ पेजमा

स्वास्थ्य परीक्षणमा कडाई गर

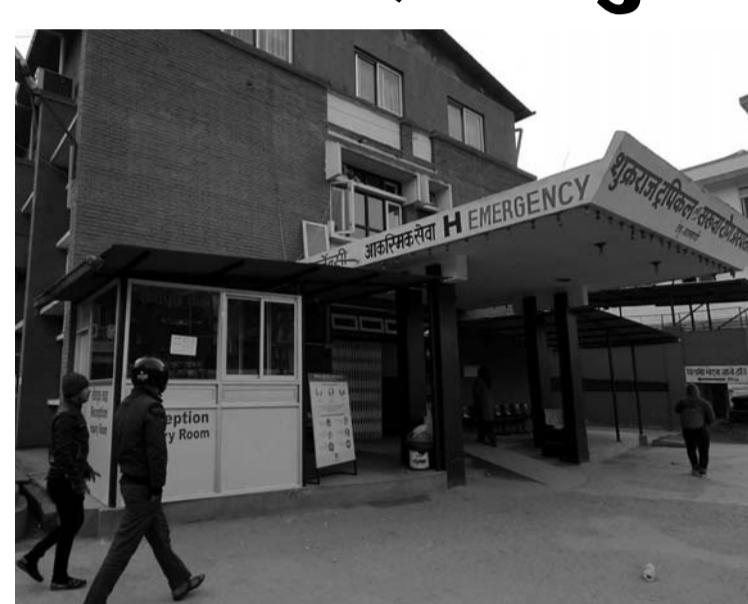
काठमाडौं | कोरोना भाइरस फैलिएपछि विश्व स्वास्थ्य संगठनले विश्वका सबै मुलुकहरूलाई सचेत गराएको थियो। तर त्यस्तो सचेतनालाई इटली लगायतका अन्य करिपय मुलुकहरूले वेवास्ता गरेकै कारण अहिले उक्त भाइरसले विश्वमै राज गर्न थालेको छ। केही नपरी नदेख्ने बानी परेका सरकारहरूले बेलामा विश्व स्वास्थ्य संगठनले विएका निर्देशनलाई पालना गरेका भए इटली, अमेरिका, फ्रान्सजस्ता मुलुकहरू अहिले संक्रमण पर्न थिएनन्। त्यसै क्रममा नेपाल सरकार समेत केही हजार अगाडिसम्म केही हुँदैन भनेर दुक्क बसेको थियो। विश्व स्वास्थ्य संगठनले नेपालपनि कोरोना भाइरसको उच्च जोखिममा रहेको चेतावनी दिएपछि मात्र सरकारको आँखा खुलेको छ। विश्व स्वास्थ्य संगठनले नेपाललाई जस्तै चेतावनी भारतलाई समेत दिएको थियो। भारतमा अहिले कोरोना भाइरसको बृद्धि व्यापक मात्रामा भइरहेको

छ। भारतमा समेत केही व्यक्तिको यही रोग कोरोना भाइरसकै कारण निभन भएको छ भने केही व्यक्तिहरूमा संक्रमण देखिएपछि भारतले त्यसका विरुद्ध लड्न विभिन्न कार्यक्रमहरू

अधि सारिसकेको छ। कोरोना भाइरसले महामारीको रूप लिन सक्ने भएकाले सरकारले कठोर कदम नचाल्ने

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रदेश २ को लुटरोग सातै प्रदेशमा सर्ने भो

काठमाडौं | प्रदेश दुईमा सांसद भक्त, मासिक तलव खाइरहेकै थिए, अब महगो जुता, ट्याकसूट र ल्यापटप सुविधा पनि वितरण गर्न निर्णय भएको छ। जनता कोरोनाको महामारीमा फरेका छन्, जनतालाई कसरी राहत दिने, कसरी चेतना फैलाएर बचाउने भने बेलामा प्रदेश २ को यो लुटूको आकर्षण अन्य प्रदेशमा पनि देखिन थालेको छ।

यी सुविधा कुन दाता वा आइएनजीआले दियो भन्ने खुलेको छैन। प्रवक्ता भन्छन्-प्रदेश सभाको वार्षिक उत्सवमा आन्तरिक बजेटबाट दिएको हो। जुता, मोदा, सुट, ल्यापटपले सांसदको बाहिरी आवरण त खाइखादो देखिदो हो, गुदी के हो? बुद्धि कति हो? गोवर भरिएको टाउको लिएर यिनीहरू विधि निर्माण र प्रदेश सञ्चालक बन्न पुगेको स्पष्ट भएको छ।

बताउन थालेका छन्। तर विशेषज्ञहरूका अनुसार कोरोना भाइरस लागिहाले पनि निको हुँच भनेर मानसिक रोगीहरूलाई परामर्श दिइनुपर्ने मनोचिकित्सक डा. कमल गौतमले बताएका छन्। विश्वमै फैलिएको कोरोना भाइरसका कारण मानसिक रोगीहरू भने अझै आतिएका छन्। विश्वमै फैलिएको कोरोना भाइरसका कारण विश्वभरमै आतंक मच्याएको छ। विश्वका धनी र शक्तिसम्पन्न राष्ट्रहरूमा

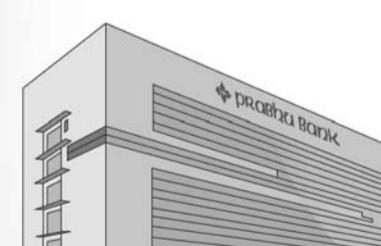
>>> बाँकी ८ पेजमा

prabhu Welcome

Savings

सुनिश्चित भविष्यको सपना WELCOME बचत योजना

विशेष सुविधा र छुटहरू सहित WELCOME SAVING ACCOUNT मार्फत हाठी तपाईंलाई प्रभु परिवारमा स्वागत गर्दछौं।

प्रमुख विशेषताहरू:

- शुद्ध लाईटराता साता रोलन पाईजे
- Debit Card जा विशेष छुट
- लि: शुल्क आरबा सुविधा

prabhu BANK

Prabhu Building, Babarmahal
Post Box no.: 19441
Phone: +977 1 4788500
Fax: +977 1 4780588
E-mail: info@prabhubank.com
Toll Free No: 16600107777
www.prabhubank.com
Swift Code: PRVUNPKA

Checkmate: Pulwama Divides India on War and Peace

The terror attack on February 14 has sharply divided India and has made it difficult for Prime Minister Narendra Modi to use nationalism and anti-Pakistan sentiments to win the upcoming elections. Whoever advised the Indian premier to end the policy of self-restraint and send fighter jets into Pakistan – for the first time in last half-century – did not anticipate that Islamabad has the capability and will to do the same: ditch self-restraint and deliver a similar surprise in self-defense. The resulting dogfight – where Pakistani Air Force jets shot down two intruding Indian Air Force fighter planes, busted a pilot, and then released him in a move that captured global attention – has embarrassed New Delhi. The Pakistani response, in self-defense, has tested Indian military and diplomacy, and has divided India on war with Pakistan on how to handle Kashmir and on India's military preparedness. These are not topics that Modi wanted raised as he enters the elections season. The biggest setback suffered by the Indian Prime Minister, who represents India's religious extremist constituency, is internal division. By releasing the captured Indian pilot, Prime Minister Imran Khan has become more popular among Indians, more so than Modi is. Khan's move to release the pilot checkmated the diplomacy of a country five times larger, which is no small feat.

India's Hate-Mongering Problem

For the first time in seventy-one years, an internal resistance is emerging to New Delhi's policy of fostering hate against Pakistan. Slowly and gradually, Indians are speaking up against the official policy that brings out the worst in the country: hate, war-mongering, religious extremism, and celebration of bloodshed. India started fostering anti-Pakistan sentiments in the late 1990s with the rise of Indian religious extremism. But Prime Minister Modi has turned 'anti-Pakistanism' into an official Indian policy first when he was Chief Minister of Indian state of Gujarat and later when he became Prime Minister.

India started fostering anti-Pakistan sentiments in the late 1990s with the rise of Indian religious

extremism. But Prime Minister Modi has turned 'anti-Pakistanism' into an official Indian policy, first when he was Chief Minister of Indian state of Gujarat and later when he became Prime Minister.

One of the most chilling examples of this hate-mongering is what happened in December 2012 to the captain of the Pakistani team in Twenty-20 World Cup Cricket Tournament for the blind at the Indian city of Bangalore. Captain Zeeshan Abbasi, who is partially blind, was served acid in a glass of juice at breakfast. He was rushed to the hospital and survived after a medical procedure. The government in Islamabad at the time ignored the incident, likely in the interest of maintaining good relations with India. But the incident is significant because it highlights the level of hate that New Delhi fosters in India, teaching ordinary Indian citizens to hate Pakistan and Pakistanis. This level of state-sponsored hate-mongering is unprecedented in any democracy.

For those in Pakistan and saner elements in India who thought it could never get worse, the state-sponsored hate-mongering in India touched new heights after the Pulwama attack on February 14. After fanning these sentiments against Pakistanis for years, India broke new ground with a spike in hate-mongering and violence against Kashmiri citizens living and studying in India. According to media reports, up to 2,000 Kashmiri male and female students have abandoned their education and returned to Kashmir after physical threats by Indian Hindu extremists following the February 14 attack. This is stunning considering how India has been telling Kashmiris for seven decades that they are Indian citizens. The attacks against Kashmiris are probably a watershed in India's relationship with Kashmir. This moment could be remembered in history as the time when both Kashmiris and Indians realized that Kashmir will never be a part of India. This is no small development.

The attacks against Kashmiris come when the United Nations has called for an international investigation into major abuses in Kashmir by the Indian army and paramilitary forces. This is in addition to the idea of a referendum in Kashmir, which remains an active agenda item in the Security Council.

Pakistan Divides India

Pakistan shooting down two Indian fighter jets and then Islamabad's decision to honorably release the pilot are two masterstrokes that have divided India.

Five-times smaller Pakistan appeared much bigger than India both militarily and diplomatically after this move. But, beyond the battle for perceptions, Islamabad's skillful handling of the Indian provocations led to an unexpected result: a rebellion against Modi and Indian extremists from within Indian public opinion. There was shock at how Modi's rhetoric did not match India's capability to counter Pakistan, and a growing number of Indians were enamored with Pakistani Prime Minister Imran Khan's televised speech on February 27, where he advised Modi that war, if started, will eventually spin out of control of both leaders. He announced the release of the captured Indian pilot in the same speech. The Pakistani Prime Minister assumed a higher moral ground, further proving that any decision by his Indian counterpart to attack would show him as an aggressor. Better still, the speech encouraged reluctant Indians to speak up in opposition to Modi's war agenda. Even the wife of an Indian soldier killed in Pulwama supported Pakistani leader's call for peace and criticized Modi's government for failure to diffuse tensions in Kashmir that ultimately led to her husband's death.

Five-times smaller Pakistan appeared much bigger than India both militarily and diplomatically after this move. But, beyond the battle for perceptions, Islamabad's skillful handling of the Indian provocations led to an unexpected result: a rebellion against Modi and Indian extremists from within Indian public opinion.

After Pakistani premier's speech, the divide sharpened inside India and Modi appeared isolated in his war agenda both domestically and internationally. This was one of the rare moments when Pakistan, diplomatically and militarily smaller, checkmated India on the global stage. Some Indian observers believe that Pakistan's Prime Minister gained more popularity in India after this crisis. In fact, a news site accused Modi of plagiarizing Prime Minister Imran Khan's speech during

his recent election campaign, where he told Muslim Indians that he had raised the question of jailed Indian immigration violators in Saudi Arabia with the visiting Saudi Crown Prince. It is too early to predict how this divide in India will play out. A red line has been crossed by many Indians who ripped through the blanket of state-sponsored hate-mongering and came out praising the Pakistani leader and Pakistan's remarkable simultaneous use of restraint and self-defense. Could this turn the tide against years of anti-Pakistan hate-mongering in New Delhi? Could the Indian civil society take back their country from the hands of hate-mongering politicians and promote reconciliation with Pakistan and Kashmiris? Are we witnessing that historic moment when ordinary, peace-loving Indians seize the narrative from the hands of Indian religious extremists?

It is too early to get answers to any of these questions. But one thing is for sure: Pakistan's deft handling of Modi's war agenda has turned the tables on the war party in New Delhi.

Global Embarrassment India's bold attempt to test Pakistan's conventional military threshold backfired spectacularly, losing two jets and possibly several pilots. But a bigger embarrassment is India's international positioning as a military power capable of operating in vast regions from the Indian Ocean to the mountains with China. Particularly affected is New Delhi's ability to contain China. The dogfight with Pakistan Air Force brought another fact to light: India has no war experience, and its military, though gigantic by size and training, is not battle-hardened. New Delhi has not seen any major war in fifty years. The military has tackled low-intensity conflicts in Kashmir and insurgencies in the northwest. In contrast, in the past five decades, Pakistani military, smaller in size and budget to India's, has dealt with two Afghan wars, a fully-fledged war with India in 1971 and a conflict in 1999, and a war on terror for the past two decades. This list does not include the protracted conflict at the highest battleground in the world, at Siachen in the Himalayas, where Pakistan and India are pitched against each other.

Pakistan has been sanctioned, destabilized and stabilized several

times during these years but each time, Pakistanis have managed to bounce back. This national resilience is one of Pakistan's greatest assets. India has not seen nearly as much action as Pakistan has in these years.

After India's defeat to Pakistan in the air battle after Pulwama, questions about India's military preparedness are beginning to emerge. This discussion has just started, and probably one of the first best articles to explore this is The New York Times' report titled, "After India Loses Dogfight to Pakistan, Questions Arise About Its 'Vintage' Military."

New Hope

The failure of India's attempt to test Pakistan's conventional threshold and "call Pakistan's nuclear bluff," as many Indian commentators boasted after the Indian airstrike on February 26, has emboldened a segment of India's population to reject the war agenda of their government in New Delhi. For many years, Indian planners thought New Delhi did not have to resolve disputes with Pakistan and Kashmiris, thanks to India's conventional military superiority.

Pakistan shot down this Indian strategic thinking with the two MiG-21s in Kashmir. The idea that India can go on without resolving conflicts is buried in the Valley of Kashmir.

India has no option to end its seven-decades-old conflict with Pakistan in Kashmir except through sincere conflict resolution. And there are two good news on this: one, many Indians are impressed with the peace overtures of Prime Minister Imran Khan after Pulwama dogfights and are smitten after Khan's release of the Indian pilot. Many Indians believe Khan has the moral high ground over his Indian counterpart, and that India should reciprocate. That exactly is what the international community also expects from India. The second good news is that Pakistan is ready to reciprocate India's steps for peace. This is in addition to the fact that Pakistan itself is changing. Pakistan is dealing with the legacy of the two Afghan wars, cleaning up the mess, focusing on prosperity and regional connectivity.

This is the best time to have a partner in peace in Pakistan, if someone in New Delhi is listening. But the real question is: Is India ready?

National Day of Pakistan

On the eve of National Day of Pakistan 23rd March, a simple Flag hoisting ceremony was held at Embassy of Pakistan, Kathmandu on 23rd March 2020. Ambassador of Pakistan Mazhar Javed hoisted the national flag.

In line with the measures & decisions taken by the Nepal Government, the ceremony was organized at a very limited scale. Likewise the earlier scheduled National Day Reception and Pakistan Music Concert were postponed.

www.imeremit.com.np

छिटो, छरिटो र भरपर्दो माध्यम
आइएमई बाटै पैसा पठाओँ

Toll Free
16600 151515

+977 1 4430600 info@imeremit.com.np
+977 1 4425800 facebook.com/imeremit

हिम्मत र अनुशासनले कोरोनालाई जित सकिन्छ

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

विश्व स्वास्थ्य संगठनका प्रवक्ताले भनेका छन्- विश्वभरिका वैज्ञानिकहरू अनुसन्धानमा जुटेका छन्। कुनै पनि बेला सुखद समाचार आउन सक्छ। तर कोरोना भाइरसको प्रकारोप यसरी बिस्तारित भएर गएको छ कि यसलाई हिम्मत र अनुशासनले मात्र मात दिन सकिन्छ। हिम्मत गरौ, अनुशासनमा बसौ, कोरोना भाइरसको महामारीलाई जित्न सकिन्छ।

हो, कोरोनालाई नागरिको अनुशासन र विश्व स्वास्थ्यकर्मीले सुफाएका विषयमा जीवनलाई ढाल्ने हो भने कोरोनाको महामारीलाई रोक्न सकिन्छ। कोरोना अब विश्व समस्या भइसक्यो। मानव सभ्यता बचाउ जिम्मेवारी हामी सबैको हो। नेपाल कोरोना फ्रिमुलुक रहेन। नेपालमा पनि कोरोना डिरिसको छ। कुनै पनि बेला महामारी देखिन सक्छ। हामीले विश्व जनसंघाको ६० प्रतिशतसम्मा फैलिन सक्छ। कोरोना लागेका प्याउ नमर्ने र सम्पर्कमा आउनेहरूमा फैलिए जाने भएकाले भयभित बनाएको हो। चीनको बुहानबाट फैलिएको कोरोनालाई चीन, हड्डकड, कोरिया, ताइवानहरूले रोकिसके।

१. कतै पनि छोएपछि साबुन पानीले हात धोऊँ।

२. हरदम मास्क लगाओ। नाक, कान, आँखा, मुखमा अनावश्यक नचलाओ।

३. अनुहारमा कसैलाई छुन नदिउँ, हात नमिलाओ, नमस्कार गरौ।

४. कसैसँग टाँसिएर नबसौ, केही दूरीमा बसौ। दूरी कायम राखेर कुरा गरौ।

५. बिसन्दो लागे घरमै बसौ। जरो बढे, घाँटी टाउको दुखे नजिको स्वास्थ्यकर्मीलाई जाचाओ।

नेपालमा एकजनालाई कोरोना देखिएको थियो, उपचार गरेर ठिक भए। अर्का एकजना फ्रान्सकी युवतीमा कोरोना देखिएपछि उपचार भइरहेको छ। उनीसँग आएका र अरु केही व्यारेन्टाइनमा छन्।

डाक्टरहरू भण्ठन्- १९९८ मा स्पानिस फ्लू पनि महामारी नै थियो।

५ वर्ष अधि आएको इबोला पनि महामारी नै हो। यी सबै नागरिक सचेतता र आत्मबलले रोकिन पुगेका थिए। कोरोना पनि त्यस्तै महामारी हो। यो महामारी फैलिन सम्भाबना प्रवल भएर सरकारले स्कूल, कलेज बन्द गराएको हो। भिडभाड हुने कुनै पनि क्षेत्र बन्द गरेपछि यैत ११ देखि १८ गतेसम्म मुलुकै लक डाउन गरिएको छ। हामी बन्दाबन्दी भएर सावधानीमा छौ। स्वास्थ्यविज्ञहरू भण्ठन्- हामीले कोरोनालाई परास्त गर्न सकिएन भने विश्व जनसंघाको ६० प्रतिशतसम्मा फैलिन सक्छ। कोरोना लागेका प्याउ नमर्ने र सम्पर्कमा आउनेहरूमा फैलिए जाने भएकाले भयभित बनाएको हो।

चीनको बुहानबाट फैलिएको कोरोनालाई चीन, हड्डकड, कोरिया, ताइवानहरूले रोकिसके।

बुहानका नागरिकलाई खुला गर्ने योजना बनाइसक्यो चीनले। यो सबै सरकारको दूरदृष्टि र इच्छाशक्ति,

नागरिको हिम्मत र सचेतनाबाट सम्भव भएको हो। उडान स्थिति गर्न, नेपाल भित्रिने र तिनका सम्पर्कमा आएका जो कसैलाई जाँच, व्यारेन्टाइनमा राख्न, सीमा नाका बन्द गर्न र सरकारमा बस्ने र नागरिकहरूले यो महामारीलाई रोक्ने विधि अपनाउन ढिलो भएकै हो। तर सुरु भो, यो सतर्कताको पहिलो कदम हो। कुनै पनि प्रकारको भ्रम फैलाउनेलाई ठाउँका ठाउँ दण्डित गर्नका लागि एउटा टिम बनाइयोस्, ताकि जनताले सत्य बुझ्नु, तत्कालै सतर्क हुनसकुन।

अब सरकारले गर्नुपर्ने काम भनेको कोरोनाको महामारीलाई काबुमा लिन व्यापक परिक्षणविधि अपनाउनुपर्छ।

संक्रमितलाई आइसोलेशनमा, सम्पर्कमा आएकालाई व्यारेन्टाइनमा राख्नेर उपचार गर्नुपर्छ। कोरोनाविरुद्ध राष्ट्रिय एकता बनिसकेको छ। हरेक पार्टीका कार्यकर्ता २० लाखभन्दा बढी छन्, तिनलाई रोजगारीका रूपमा तालिम दिएर परिचालन गर्न सकिन्छ। सय दिने रोजगारीका लागि सरकारले दरखास्त आहवान गरेको छ। तिनलाई तत्काल भर्ति गर्नु जरूरी छ। स्वास्थ्य दस्ता बनाएर मुलुकका ७६९ सरकारामार्फत परिचालित गर्न सके कोरोनाको भयबाट मुक्ति पाउन सकिनेछ। धेरै हताहती हुनसक्ने सिथितिबाट पार पाउन सकिन्छ। देशमा रहेका ७६९ सरकार, निर्वाचित ३५९२४ प्रनिनिधि हुनुपर्नेजित गम्भीर देखिदैनन्। गाउँपालिकादेखि संसदसम्मका जनप्रतिनिधि र सरकारहरूले आ-आफ्ना क्षेत्रमा विदेश गएर आउने, विदेशबाट आएकाको तथ्यांक राख्नेर व्यापक स्वास्थ्यजाँच गर्दै सावधानीको चेतना फैलाउनु पर्छ। अरु ढिलो नगरौ, खतरा बढ्न नदिउँ। मृत्युघण्ट बजिसक्यो। घरबाट ननिस्कौ, संक्रमण रोकौ, बढ्न नदिउँ।

स्वास्थ्यजाँचका लागि परिक्षण गर्ने किट, ओखती, पञ्जा, मास्क,

मेन्टिलेटर, ड्रेस, स्यानिटाइजर, डिटोल के के चाहिने हो, त्यसको आपूर्तिका लागि देशभित्रका सबै राज्य सञ्जाल, विदेशस्थित दूतावासहरू, दाताहरू, नेपालका मित्रदेश, व्यक्तिहरू सबैलाई सक्रिय पारिहाल्नुपर्छ। जनतामा फैलिएको डर हटाउन र हिम्मत बढाउन नागरिक समाज पनि अगाडि आउनुपर्छ। जसले जे सक्छ, आआफ्नो ठाउँबाट सेवा गर्न बेला हो यो। बच्ने र बचाउने समय हो यो। जवाफदेही लिनुपर्नेहरू के तमासा हेरिरहेका छन्? तिनको मूल्यांकन खोई?

जहाँसुकेका नेपाली हुन्, तिनीहरू आउन चाहन्छन् भने आउनसक्छन्। आउने हक छ। नेपालितर हेरेर सीमामा अड किनु नपरोस्। विचल्लीमा पार्ने हक सरकारलाई छैन। घर नआए कहाँ जाने? सर्त यति हो, तिनीहरूको जाँच हुनुपर्छ, व्यारेन्टाइनमा राख्नुपर्छ।

आइसोलेशन उपचारमा पठाउनु पर्छ भने पठाउनु पर्छ। सरकार जाँचमा निर्मम हुनुपर्छ, विवेकीहीन हुन्हुन्हन्।

भण्डै साँडे २ लाखभन्दा बढीको सुरक्षा निकाय छ। सेना हक्कतमा आएको छ, अरु कहाँ कहाँ छन्। कति सुरक्षाकर्मीको दुरुपयोग भइरहेको छ, तिनलाई यतिबेला राष्ट्रिय सकटको बेला सुरक्षामा न खटाए कहिले खटाउने?

जो सेवानिवृत्त विज्ञ, विशेषज्ञ र व्यक्तिगत विशेषज्ञहरू छन्, तिनको पनि सेवा लिनुपर्छ। सरकारले खडा गरेको कोषमा राष्ट्रपति, मन्त्री प्रधानमन्त्री, कर्मचारी, अन्य संसदसंस्थाहरूले समेत चन्दा हाल्न सुरु गरेका छन्। चन्दा प्रचारमा छ, उपयोग पनि पारदर्शी हुनुपर्छ। भूकम्पमा आएका राम्रा राम्रा सामान प्रभावशालीले पेवा बनाएजस्तो हुनुभएन। किनकि कोरोना महामारी डढेलो बन्धो भने आगोले कसैलाई बाँकी राख्नेछैन, खरानी बनाउने छ।

इटलीका पूर्व प्रधानमन्त्रीले १ करोड ९ लाख डलर अस्पताल बनाउन दिए,

फेसबुकले, माइक्रोसफ्टले १० लाख ९० करोड डलर दिए, व्यवसायी ज्याक मॉ९ करोड ४० डलर दिएपछि पूर्वी र दक्षिण एसियाका मुलुकहरूलाई भेन्टलेटर, जाँच किट, मास्क किन्न ८८ करोड डलर दिने घोषणा गरे। नेपाली बिग हाउस, व्यवसायी, व्यापारी, दूला घराना किन भद्रो हेरिरहेका छन्?

बरु नागरिकहरू चन्दा उठाएर मास्क बितरण थालेका छन्, कोही निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा दिइरहेका छन्। छिटा अगाडि आउनुपर्न र राज्यबाट वर्षेनी ठूलो आर्थिक लाभ लिनेहरू सुतेर बसेका छन्। मानव सम्पत्ता नै बचेन भने सम्पत्तिको के काम ?

बल्ल चौधरी ग्रुप परिक्षण किट लिएर निस्केको छ। बाँकी गैरआवासीय संघाका कुमार पन्त, शेष घले, उपेन्द्र महतो, भाटभटेनी, विरेन्द्र बहादुर बस्नेत, लाक्पा सोनाम शेर्पा, रामेश्वर थापा, गोल्ङा-ज्योति-कान्तिपुर, खेतान, त्रिवेणी, शंकर, विशाल, अन्धे, गोल्यान, कुशकुमार जोशी, सुरज वैद्य, चण्डी ढकाल, हरिभक्त शर्मा, पशुपति मुरारका, प्रदीपजंग पाण्डे, भवानी राणा, चेम्बर अफ कम्श, सीएनआई कोही पनि अगाडि आइसकेको अवस्था छैन। यतिमात्र होइन, होटल्सहरू, ट्रेकिङ र अन्य कित्ता पनि बेपता छन्। अर्वाँ नाका कमाउने वैक, बीमा, नेपाल टेलिकमात्र होइन, स्वीस वैकमा पैसा राख्ने को को हुन् र सरकारलाई तिनुपर्न लाभकर नतिर्न एनसेल्ले पनि देखाउनु पर्नजाति चासो दिएको देखिन्न।

सरकारले खाद्य र मास्क, मेडिसिन र उपचारमा विशेष ध्यान देओस, हामी नागरिकले कोरोना बुझ्नुपर्छ। न्याल, थुकबाट सर्छ। हावाबाट सर्दैन। अपनाउने पर्न सावधानी अपनाओ। नडराओ, ख्यालठड्डा नगरौ। यो महामारीसँग मिलेर लडौ, परास्त गरौ।

साल्ट ट्रेडिङ कॉर्पोरेशन लिमिटेड

द्वारा प्रवित्रित ग्राहिणी

तौल पूर्ण सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर राख्न कोट मै बीचमा रिटलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आगा दुखक बन्हुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पढथयौ हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज।

मन्यौ ज्यौंदै त्यो जस्ते बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ते सरिक्यो देशको माटो।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

अफवाह फैलाउनेमाथि कारबाही गर सरकार

उत्तरी छिमेकी मुलुक चीनबाट फैलिएको कोरोना भाइरस (कोमिड ११) ले विश्वभरमै आतंक मच्चाएको छ। हालसम्म १ सय दू मुलुकमा यो भाइरस फैलिसकेको छ भने भाइरस १४ हजार भन्दा बढी व्यक्तिसे यहि भाइरसको कारण मृत्युवरण गरिसकेका छन्। विश्वमा यो भाइरस फैलिएर्गै रातारात सर्वजनिक सञ्जालमा -फेक- अडियोहो समेत भाइरल बनेका छन्। प्रत्येक घर र चिया पसल सम्मका आस सर्वासाधारण आतंकित बनिरहेका छन्। सरकारले घरभित्र बस्ने निर्देश दिएपनि सर्वासाधारण जनताको अमन्यत्यन्त हराउने गरेको छ, फेक आइडि भिडियोले। नेपाल सरकारले कोरोना भाइरसबाट बच्ने उपाय खोजिरहेका बेला समाजमा आतंक फैल्याउने, त्रास फैल्याउने र सर्वासाधारणलाई अमुरक्षित भएको महसुस गराउने केही असमाजिक तत्वहरू सक्रिय देखिएका छन्। त्यस्ता तत्वहरूलाई सरकारले पकाउ गरी कडाबन्दा कडा कारबाही गर्नेपर्दछ। सरकारले आफ्ना जनतालाई सम्भावित खतराबाट बचाउनको लागि भीनी लकडाउन गरेसँगै विपलाई व्यापक बनाउने तत्वहरू समेत सक्रिय भए। यस्तो विपत्का बेला आनन्द लिए देखि समाजलाई आतंकित पारेकर त्यसको फाइदा उठाउने तत्वहरू सक्रिय भएका छन्। त्यसैको परिणाम हो भ्रामात्मक सामाप्री उत्पादन र प्रसारण गर्नु। त्यस्ता अम्पुर्ण सामाप्री उत्पादन र प्रसारण गर्न व्यक्तिहरू जो सुकै हुन् तिरिहाल नेपाली जनताका दुम्पन तै हुन्। जनतालाई अप्यारो पर्दा सहयोग गर्नुको बदला जनतालाई आतंकित पार्न व्यतिहरूलाई कुनै हालतमा पनि उन्मुक्ति दिन सविनियो।

केही दिन पहिला एक डाक्टरले नै एक सार्वजनिक कार्यक्रममा नेपालमा कोरोना भाइरस फैलिसकेको र नियतवश सरकारले सूचना लुकाएको अभिव्यक्ति दिएपछि केही बौद्धिक व्यक्तिहरूको अभिव्यक्ति समाजिक सञ्जालमा देखि र सुन पाइन्छ। विपत्काट जनतालाई जोगाउनपर्ने उपायहरू सिकाउनपर्नेमा शिक्षित समदायहरूबाट समाजमा आतंक मच्चाउने काममा लाग्नुलाई शोभनिय मान्न सकिन्दैन। सर्वासाधारण जनताको धैर्य टूटन नदिने जोखिमबाट बच्न सिकाउने र सरकारलाई उचित पहल गर्न घन्घच्छाउने बेलामा जनतालाई आतंकित पार्न खोज्नु दुर्भाग्यका विषय हो। अहिले विश्व तै कोरोना भाइरसले हल्लाइहरूका बेला सबै भाइरससँग लड्नुको अर्को विकल्प देखिएको छैन। विश्वका कारितप्य मुलुकहरूले यसको विरुद्धमा खोप तयार पार्न कार्यहरू गरिरहेका भएपनि तत्काल यसको विकार देखिन्दैन। त्यसैले अहिले यस कोरोना भाइरसलाई समाजिक सञ्जालमाई आतंकिको विषय बनाउनु किमार्थ उचित हुन सबैन। त्यसैले यसलाई अत्यन्तको विषय बनाउन खोज्नुपर्दछ।

हामा छिमेकी मुलुकहरूमा समेत कोरोना भाइरस फैलिएको समाजाचार आलगातै देशमा खाद्यान्न ग्रास, तेल देखि मास्क सम्मको कृत्म अभाव तथा खोज्नेहरू भएका छन्। यसको देशमा अस्थारो अवस्थामा पर्वत कृत्म अभाव सिर्जना गरेर धन कमाउन पल्केकूल गर्नार्थी सरकार कठोर बन आवश्यक छ। केही काला व्यापारी र उद्योगात्मकीकारण मुलुकमा सबै व्यापारी र उद्योगितहरू बद्दामा भएका छन्। सबै व्यापारीहरूले कालो धन्दा गरेका छन्। त्यसैले कालो बाजारी गर्ने र कृत्म अभाव सिर्जना गरी आफवाह फैलाउनेहरूमाथि सरकारले कडा भन्दा कडा कारबाही गर्नेपर्दछ। समाजमा अफवाह फैल्याउने प्रति कडा कानुनी उपचार सरकारले खोज्न उपयुक्त हुनेछ। सरकारले मुलुक विपत्का परेको बेला सामाजिक सञ्जालबेहि सञ्जारामाध्यम सञ्चारजगतमा ध्यान पुऱ्याएर समाजमा अफवाह फैलाउने तत्वहरूमध्यि निगरानी राख्नेपर्दछ। त्यसका लागि केही कानुनहरू बाधक भएको खण्डमा मुलुकमा विपत आइपरेको घोषणा गरेर कानुनहरूलाई समेत निलम्बन गर्न सक्नेपर्दछ। देशभन्दा र जनताभन्दा माथि कानुन हुन सबैन। देशका लागि कानुन चाहिएको हो, कानुनका लागि देखि होइन भन्ने तथ्य सरकारले खोज्नुपर्दछ। त्यसैको कारण सरकारले कालोबाजारी गर्न अभाव देखाएर कृत्म अभाव देखाउने र समाजमा अफवाह फैलाउनेहरू माथि कडा भन्दा कडा कारबाही गर्नेपर्दछ। विश्वयापी त्वामा दरलागादो गरी फैलिएको कोरोना भाइरस संक्रमण र मानवीय क्षतिले विश्वभरकै आम जनतामा त्रास, डर फैलिरेको बेला सामाजिक सञ्जालमा हुने (फेक) प्रवाचारबाटी पनि केही सम्यका लागि जनतालाई स्वयंजन्तै लाग्न सक्छ र त्यही कारणपाले गर्दा जनतामा थथ त्रास र डर फैलिन सक्छ भन्ने देवका सरकारलाई होस्।

अहिलेको हामी प्रमुख आवश्यक तत्वात र खाँचो भनेकै धैर्य र सचेतना नै हो। सम्भावित जोखिम भित्र नदिन सर्वासाधारणलाई सचेत गराउने र सुरक्षा उपाय अपानाउने साम्पहिक रूपमा यस महाविपत्काटो सामाजिको लागि जनतालाई तयार पार्न आवश्यक छ। सरकारले एकल प्रयासले मात्र यो सम्भव देखिन्दैन। त्यसैले समाजका सबै वार्ता क्षेत्र र समुदायले साम्पहिक रूपमा सक्रिय भएर मुलुकलाई महाविपत्काट जोगाउन सरकारलाई होस्टमा हैसे गर्नेपर्दछ। जनताले २०७२ सालमा एको भूकम्पका बेला देखाएको जनतो धैर्यता र सचेतने देखाउनेहरू बेला आएको छ। नेपाली समाजको विशिष्टकूल पहिचान रेखेको छ। विपत्का बेला सबै एकजुट भएर त्यसको सामाना गर्ने। अहिले त्यसै विशिष्टकूल समाजको आवश्यकता परेको छ। एकले अकोलाई सहयोग गर्नुपर्दछ अद्य बदनु र आफ्नो र पराई, नभनि सबै नेपाली हाँ भन्ने भावना राखेर एकले अकोलाई सहयोग गरेको खण्डमा जस्तोसुकै महाविपत्ति आइपरेपनि हामी सामाना गर्न सक्छ। भन्ने नेपाली जनताले हामीभूकम्पकै बेला (२०७२) मा देखाइसकेका हुनाले अहिले पनि कोरोना भाइरसबाट मुक्ति पाउनका लागि सबै नेपाली एकतुर्दु हुनुको अर्का विकल्प छैन। कोमिड १९ मानव जातिको लागि जिति धातक छ, अफवाह फैलाउनेहरू पनि समाजको लागि त्यस्तैकै धातक र उत्तिकै विशाक्त रहेका छन्। मानसिक रूपमा जनतालाई डर त्रास देखाएर समाजलाई आतंकित पार्न तत्वहरू पिपासु नै हुन् भन्ने हामीले ठानेका छैन। त्यसै कारण समाजमा पिपासुहरूलाई सरकारले समयमै पहिचान गरेर उनीहरूलाई कानुनी दायरामा ल्याउनेपर्दछ। अनावश्यक अफवाह फैल्याएर समाजलाई त्रास डरमा बाँच्न बाध्य पार्नेहरूकै कारण आम जनता महीमामा पिस्तीएका छन्। सरकारले समेत आफ्नो त्रास नागरिकलाई सुरक्षित भएर बस भनेर मात्र पुऱ्यैन, नागरिकले सुरक्षित भएको महसुस गर्ने गरी सरकारले पहल गर्नुपर्दछ। गलत सूचना प्रवाह हुने गरेकोले सरकारले समय सम्यमा सही सूचना सूचना अधिकारीबाट दिने व्यवस्था मिलाउनु हामी सरकारलाई जोडादार आग्रह गर्दछौं।

लकडाउनको पहिलो अनुभव : जनता त्रसित

उत्तरी छिमेकी मुलुक चीनबाट करिब तीन महिना अधि फैलिएको कोरोना भाइरस (कोमिड १९) ले गर्दा विश्वभरमै आतंक फैलिएको छ। विश्वका शक्तिशाली मुलुकहरू समेत कोरोना भाइरसको कारण आतंकित भझरहेका छन्। अहिलेसम्म कोरोना भाइरसको खोप तयार हुन नसकेकोले त्यसको प्रभाव विश्वमा परेको छ। कोरोना भाइरलले गर्दा विश्वभरको अर्थत्र ध्वस्त हुन सक्ने सम्भावना समेत बढेर गरेको छ। पछिलो समयमा सबै देशहरूमा यसको प्रभाव परिवर्हेको छ। त्यसबाट नेपाल समेत अछुतो रहन सकेन। धनी मुलुकहरूस्ते त्यसलाई नियन्त्रण गर्न सकिरहेका छैनन् भने हाम्रो जस्तो आयातमा निर्भर रहेको मुलुकले त्यसलाई थेन सक्ने सम्भावना निकै न्यून रहेको भएपनि सरकारले भने केही प्रयासहरू गरिरहेको छ। तर सरकारले जिति प्रयास गर्नुपर्ने थियो त्यति प्रयास भएको छैन।

कोरोना भाइरसको प्रभावलाई रोकन सरकारले चैत्र ११ गते देखिए चैत्र १८ गते देखिए चैत्र १९ गते देखिए चैत्र २० गते देखिए चैत्र २१ गते देखिए चैत्र २२ गते देखिए चैत्र २३ गते देखिए चैत्र २४ गते देखिए चैत्र २५ गते देखिए चैत्र २६ गते देखिए चैत्र २७ गते देखिए चैत्र २८ गते देखिए चैत्र २९ गते देखिए चैत्र ३० गते देखिए चैत्र ३१ गते देखिए चैत्र ३२ गते देखिए चैत्र ३३ गते देखिए चैत्र ३४ गते देखिए चैत्र ३५ गते देखिए चैत्र ३६ गते देखिए चैत्र ३७ गते देखिए चैत्र ३८ गते देखिए चैत्र ३९ गते देखिए चैत्र ४० गते देखिए चैत्र ४१ गते देखिए चैत्र ४२ गते देखिए चैत्र ४३ गते देखिए चैत्र ४४ गते देखिए चैत्र ४५ गते देखिए चैत्र ४६ गते देखिए चैत्र ४७ गते देखिए चैत्र ४८ गते देखिए चैत्र ४९ गते देखिए चैत्र ५० गते देखिए चैत्र ५१ गते देखिए चैत्र ५२ गते देखिए चैत्र ५३ गते देखिए चैत्र ५४ गते देखिए चैत्र ५५ गते देखिए चैत्र ५६ गते देखिए चैत्र ५७ गते देखिए चैत्र ५८ गते देखिए चैत्र ५९ गते देखिए चैत्र ६० गते देखिए चैत्र ६१ गते देखिए चैत्र ६२ गते देखिए चैत्र ६३ गते देखिए चैत्र ६४ गते देखिए चैत्र ६५ गते देखिए चैत्र ६६ गते देखिए चैत्र ६७ गते देखिए चैत्र ६८ गते देखिए चैत्र ६९ गते देखिए चैत्र ७० गते देखिए चैत्र ७१ गते देखिए चैत्र ७२ गते देखिए चैत्र ७३ गते देखिए

विश्वव्यापी कोरोना महामारी र हामी

● अर्जुननरसिंह केसी

एउटा अदृश्य भयावह र कहलीलाएँदो महामारीले संसारका अर्बौ मानिसलाई अधीनना लिई सारा काम छाडेर घेराबन्दी हुन विवश तुल्याएको छ। यही विवशतामा नेपाल र नेपाली पनि जकडिएका छन्। कोरोना भाइरस अर्थात् कोभिड-१९ को यो महामारी आजसम्मको सबभन्दा व्यापक विश्वमहामारी हो, जो गुणात्मक गतिमा फैलिरहेको छ। भन्न सकिन्न, कति जनधनको क्षति गरिसकेपछि कहाँ पुगेर यो विसर्जन हुने हो। कुनै महामारी यति व्यापक र भयावह भएर फैलिएको यसअधिको विश्व इतिहासमा कहिल्यै देखिन्न।

स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी र किसानका समस्या र नेपालजस्ता अल्पविकसित मुलुकमा यो महामारी भन् बहुआमिक संकटका रूपमा हाप्रासामु आएको छ। यसका जटिलता अहिले नै देखापर्न थालिसकेका छन्। हालसम्म स्थिति सामान्य देखिए पनि कुनै पनि वेला महामारी फैलिन सक्ने खतरा खडा भएकाले अबका दिनमा जोखिम भन् घनीभूत भएर आउन सक्छ। चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र सफाइ कर्मचारीले सुरक्षाका साधन तथा उपकरणको चरम अभावबीच बिमारीको उपचार सेवामा समर्पित भएर खटनुपरेको छ। आत्मरक्षाका लागि पर्याप्त साधन तथा उपचारण एवं आर्थिक व्यवस्थापनमा अभावग्रस्त अवस्थामा काम गर्नुपर्दाको जटिलता र जोखिम बुझेर घर-परिवारले काममा नजान दिएको सल्लाह र दबाब पन्छाएर कर्तव्यपालन गरिरहेका छन्। उनीहरूका लागि जोखिममुक्तिको सुनिश्चितता, सुरक्षाको प्रत्याभूति, प्रभावकारी उपचार व्यवस्थाको प्रथम र अनिवार्य सर्त हो।

विशेषज्ञता र विश्विता हासिल गरेका चिकित्सकलाई सरुवा वा सामयोजनका नाममा हालै गरेको व्यवहार उनीहरूलाई सरकारले नै हतोत्साही बनाउन खोजेको अर्थमा बुझिन्छ। सरकारले यस्ता हर्केत बन्द गरी योग्यता, क्षमता र आवश्यकताअनुसार पूर्वग्रहमुक्त भएर जिम्मेवारी दिनुपर्छ। दिनभिर सडकमा जोखिम मोलेर खट्टे र राति साँधुरो व्यारेकमा बस्नुपर्ने सुरक्षाकर्मीलाई पनि त सामाजिक दूरी र क्वारेन्टाइनको आवश्यकता पर्छ। त्यस्तै समस्या अस्पताल र अन्य क्षेत्रमा कार्यरत सफाइ कर्मचारीको छ। समस्या जातातै छ, जसको व्यावहारिक साधनको व्यवस्था जरुरी देखिन्छ। तर, साधन र उपकरणविहीन अवस्थामा दिइने सहुलियत मात्र पर्याप्त हुँदैन।

दैनिक ज्यालादारीमा निर्वाह गरिआएका १६ लाखभन्दा बढी असंगठित श्रमिकको विचल्ली बेलै समस्याका रूपमा खडा भइसकेको छ।

पसिना बगाएर मिहिनेतले फलाएको आफ्नो उत्पादनलाई बजार पुऱ्याएर बेच्न नपाइरहेका किसानका लागि यो महामारी बिकराल बनेको छ। आपूर्ति समस्यासँगै बढेको महंगी र अवसरको नाजायज फाइदा उठाउन जम्माइहरेका दलाल वा बियौलियाले उत्पन्न गरेको अस्तव्यस्तप्रति सरकारको फितलो र लुते कार्यशैलीले, बाधा-व्यवधान र जटिलता बहुआमिक रूपमा देखा पर्न थालेका छन्। समाजको उपेक्षित वर्गमा लकडाउनको असर थुँगिदै गयो भने 'तुम्हिकै' किम नकरोति पापम् ? भनेमै चोरी, लुटपाटजस्ता अपराध र असुरक्षाका खतराप्रति पनि वेला छँदै ध्यान दिनु आवश्यक छ।

२८ पुसामा चीनको बुहानबाट आएका एक व्यक्तिको स्वास्थ्य जाँचमा कोरोना भाइरस पोजेटिम देखिएको प्रमाणित भएपछि नेपाललाई पनि यो महामारीले छोएको बुझेर समस्याको संवेदनशीलताप्रति सरकारले त्यही दिनदेखि युद्धस्तरमा आवश्यक तदारुकता लिइहालुपर्ने थिए। त्यतिवेलासम्मा यो महामारीले चीनलाई आक्रान्त पारिसकेर कोरिया, इरान, इटली हुँदै युरोपसम्म फैलिन थालिसकेको थिए। तर, महामारीको पहिलो संक्रमित पाइएको ४५ दिनसम्म सरकारले सतुर्मुर्ग हर्कत देखायो, लामो अन्तरालपछि १८ फागुनमा मात्र उच्चस्तरीय समिति गठन गर्यो। हरेक दिनलाई युद्धस्तर र तालिकाबद्ध रूपमा कामको गति बढाउनुपर्नेमा बीचको ४५ दिनको अवधि सरकारले कुनै तयारीविना गफे गरेर बितायो।

हालै मात्र सरकारले महामारीकालीन परिस्थितिमा राहत र सुविधा दिने भनी विभिन्न कार्यक्रम त्याएको छ। कोग्रेसद्वारा प्रस्तुत १०७५१ देव भुक्ताबलाई सम्बोधन गरिएको छ, यसलाई हामी स्वागतयोग्य कदमका रूपमा लिन्छौं। तर, सरकारले विगत र वर्तमानमा पनि धेरै किसिमका आश्वासन दिएकै हो। तिनको केकिति कार्यान्वयन भयो, जगजाहौरै छ। आश्वासन दिएर जनताको आशा चर्काउने तर व्यवहारमा आफै आश्वासनलाई लत्याउने काम बारम्बार हुँदै आएको पृष्ठभूमिमा हालैका सरकारी आश्वासन पनि व्यवहारमा परिणत हुनुपर्ने परीक्षाको विषय भएको छ। एकत्रित महामारी नियन्त्रणका लागि सरकार लोकप्रिय हुन चाहने, अकातिर उपचार सामग्रीको खरिदमा ढूलो घोटाला भएको आरोप (आरोपित रु. ५४ करोडको) भुन्डिएको सुनिन्छ। सरकार इमानदार र स्वच्छ भएको प्रमाणित हुनुपर्ने आवश्यकता पनि छ।

परिस्थितिलाई दृष्टिगत गरी तयारीको कार्यतालिका र रणनीति बनाएर काम गर्नुपर्नेमा अन्तिम समयको दबावमा काम गर्ने र अस्तु भोगाइ र घटनाबाट पाठ र सघेतना लिन नसक्ने-नचाहने सरकारी उदासीनता, विसंगति र परम्परागत ढर्लाले यत्रो ढूलो चुनौती र जटिलतामा समेत सरकारलाई छाडेन। सरकारले यो संकटपूर्ण अवस्थामा पनि तीनै तहका सरकार तथा अन्तरनिकाय समन्वय र 'चेन अफ कमान्ड' कायम गर्न सकेन। यो नै प्रमुख चुनौतीका रूपमा देखिएको छ।

कांग्रेसको धारणा : संकटको व्यापकता र गहिराइलाई अध्ययन गरेर नै कांग्रेसले वर्तमान परिस्थितिमा आफ्ना सबै राजनीतिक कार्यक्रम थारी राखेर सरकारलाई यो महामारीविरुद्ध राष्ट्रिय एकता, सहमति र सहकार्यको वातावरण जुटाउन जोड लगाएको हो। यस सन्दर्भमा पार्टीका तर्फबाट सरकारलाई हालै दिएका ७७ बुँदे लिखित सुभाब र सरकारबाट सकारात्मक महत्वसाथ

कार्यान्वयन गर्ने आश्वासनलाई कसरी कार्यान्वयन गरिन्छ, हामी त्यसको निगरानी गर्नेछौं।

महामारीपछि स्वदेश फर्केका मानिस दूरदराजका गाउँसम्म पुगिसकेको हुनाले कोरोना संक्रमण कहाँसम्म पुगिसकेको छ, यसै भन्न सकिन्न। तर, यस्तो अवस्थामा यो महामारी फैलिएर खतरनाक र अनियन्त्रित रूप लिन बेर लाग्दैन। संक्रमण पता लगाउने स्वास्थ्यजाँचलाई राजधानीकोन्नित नबनाई सबै प्रादेशिक राजधानी, महामारीका लागि समर्पित अस्पतालगायत सम्पूर्ण जिल्ला अस्पतालमा व्यवस्था गर्नुपर्छ। डराएर हुँदैन, युद्धस्तरीय होसियारी, तयारी र व्यवस्था अपनाउनु अनिवार्य छ। नेपालमा हालसम्म त संक्रमित व्यक्तिको संख्या हातको औंलामा गन्न सकिने अवस्थामै छ। तर, आगामी दिन यति सहज होलान् भन्न सकिन्न। महामारीले नेपालमा कुन रूप लिने हो, अज्ञात भविष्यको गम्भीरे छ।

हरेक नेपाली नागरिकको स्वदेश फर्किने नैसर्गिक अधिकार प्रत्याभूत हुनुपर्छ। भारतसहित विदेशमा अलपत्र परेका नेपालीलाई स्वदेश फर्काउने र आवश्यकताअनुसार स्वास्थ्यजाँच गरी क्वारेन्टाइनमा राख्ने व्यवस्थापनका लागि सरकारको उत्तरादीय भूमिका अनिवार्य छ। साथै, नेपाल-भारत सीमानाकामा अभ बढी जागरूकता र सावधानी अपानाउनुपर्छ।

भने त्यो अत्यन्त प्रत्युत्पादक हुनेछ। अतः लक्षित समुदायका लागि लागु गरेको राहत, सहुलियत र सुविधाका कार्यक्रमबाट बेसरोकारका मानिसले नाजायज फाइदा उठाउने मौका नपाउन भन्नेमा पनि सरकार सरकार दुनुपर्छ।

कृषि, उद्योगलागायत अन्य वस्तु र सेवाको उत्पादन व्यवसायका लागि लिएको ऋण तिर्ने म्याद कम्तीमा तीन महिना बढाउनुका साथै बढाइएको सहुलियत अवधिमा ऋणको व्याज मिनाहा गर्नुपर्छ भन्ने हाम्रो सुभाबलाई हालैको घोषणामा समेटिएको छ। यसलाई हामीले सकारात्मक रूपमा लिएका छौं।

हामीमध्ये कतिपयमा के भ्रम छ भने सरकारी आदेश वा उर्दी आएका कारण लकडाउन पालन गर्नुपरेको हो, बिदा मनाउने तरिकाले घरभित्र जमघट गर्दा हुन्छ अथवा यसको उल्लंघन गर्नु बहुताल वा आन्दोलनजस्ता राजनीतिक गतिविधिको उल्लंघन गर्नुजस्तै हो।

यस्तो भ्रमबाट सम्पूर्ण सर्वसाधारणलाई मुक्त राखेर यो हाम्रै जीवन र स्वास्थ्यरक्षाका लागि लागू गरिएको प्रतिरोधात्मक उपचारको सबभन्दा प्रभावकारी उपाय हो भनी बुझाउनुपर्ने आवश्यकता छ। त्यसैले लकडाउनलाई अफै लम्बाउनु औचित्यपूर्ण छ। सर्वसाधारणले हठ र हेलचेप्राइ नगरी हालको लकडाउनलाई पालन गर्न जिम्मेवारी देखाउनुपर्छ।

का अनुसार संसारमा हाल आफ्नो थातबास छाडेर जबर्जस्ती विस्थापित भएकाको जनसंख्या ७ करोड ८० लाख छ। घरबारविहीन र सडकमै वास भएकाको संख्या दसौं करोड छ। करिब ३ करोड मानिस विभिन्न शरणार्थी क्याम्पमा छन् र दसौं करोड जनसंख्या रांझुरा र भिडभाड्युक्त भोपडपट्टीमा बसोवास गरिरहेका छन्, जहाँ सामाजिक वा शारीरिक दूरी वा क्वारेन्टाइन बिल्कुल असम्भव छ।

यस्ता बसोवासबाट यो महामारीको आगामी चरण गुञ्जिन सक्छ।

राष्ट्रसंघ, विश्व स्वास्थ्य संगठनलगायत विश्वसंस्थाले यसलाई निकै खतरनाक महामारीका रूपमा र संसारलाई क्षति पुऱ्याउने प्रलयका रूपमा लिएका छन्। महामारी काबुवाहिर गयो भने विज्ञहरू कम्तीमा ४ करोड मानिसको ज्यान जाने अनुमान गर्नुन्। विश्व अर्थतन्त्र गम्भीर गत्यावरोध र विगतका

कर्सरी बद्दे चीनको सामुद्रिक क्षमता ?

• योगेन्द्र शाह

दिसम्बर, २०१९ को तेस्रो सातामा चीनले आफैले निर्माण गरेको शान्डोग हवाईजहाज पिउल्स लिबरेशन आर्मी नेपी (प्लान) लाई प्रदान गरेको छ। राष्ट्रपति सि जिनपिङ्को अध्यक्षमा आयोजित 'दक्षिण चीन सी, सान्या' स्थित आधारभूमिकाट त्यसको संचालन गरेको थियो, त्यस जहाजले चीनका अधिकाश भण्डावाहक जहाजहरूजे-१५ लडाकू जेट, जेड-१८, तथा जेड-९ सी हेलिकप्टरहरू समेतलाई दुवानी गर्न सक्ने अपेक्षा गरिएको छ। चीन सामुद्रिक क्षमताको विस्तार गर्ने महत्वपूर्ण वर्षमा गर्ने एको त्यसको संचालन वर्ष, २०१९ मा २३ वटा लडाकू युद्धपोतहरू लानद्वारा संचालित गरिएको थियो। शान्डोग लगायत अन्य जहाजहरूलाई प्लानको सक्षमताको महत्वपूर्ण प्रदर्शन गर्दै 'ट्रॅक्टर' वाटर नेपी हुने अभियानको थालनी गरेको छ। विगत केही वर्ष देखि चीनले आफ्नो सैनिक संसाधनलाई प्रखर गर्दै जहाज निर्माण कार्य, पारम्परिक सशस्त्र बायुयान, बैलिस्टिक मिसाइलहरू आपैने माछा मार्ने स्थलबाट मैरीटाइम मिलिशियालाई बलियो पारेको छ। आज चीनसँग समग्रमा १०० वटा जहाजहरू भारतीय महासागर राम्री तैनात राख्न प्रयाः तयार रहेको छ। चीनको मैरीटाइम निगरानीका लागि महत्वपूर्णरूपले प्रदान गरिएका जहाजहरू विशेषरूपले प्रतिरोधी क्षमतायुक्तसमेत रहेको छ। प्लानका जहाजहरू बढ्दो प्रसारण तथा परमाणुयुक्त सबमीरिनहरू सम्बन्धित देशहरूको सुरक्षा संजाल तथा रणनीतिक समुदायबाट अछूत रहन गएको छैन। बैल्ट एण्ड रोड इनिसिएटिव को एक भाग मैरीटाइम सिल्क रोड को रणनीति अनुरूप चीनले आफूलाई नेतृत्वदायी खेलको रूपमा आफूलाई प्रदर्शित गर्ने प्राथमिक प्रयास गरेको छ। यसले चीनलाई आप्ना आर्थिक प्रभुत्व विस्तार गर्नुका साथै उडान क्षेत्रको बढ्दो अभियानहरूलाई सघाउने प्रकारका सुविधाहरू भएको संजाल निर्माण गरेको छ। सन् २०१७ मा त्यसले आफ्नो पहिलो समुद्रप्रारका सैनिक आधारस्थल डिबाउटीबाट आप्ना जहाजहरूलाई सघाउन 'हर्न अफ अफ्रिका' बाट त्यसलाई स्थापित गरेको थियो। एम.एस.आर. तथा बी.आर.आई.को एक भागका रूपमा त्यसले हबन्टोटा क्याकप्यु तथा खाद्रमा समेत बन्दरगाह सुविधा विस्तार गरेको थियो। यसका अतिरिक्त अस्ट्रेलियाको उत्तर-पूर्व छेउनिर 'वनआउ' मा समेत त्यसको सैनिक आधारस्थल निर्माण गर्न योजना रहेको छ। बेजिङ्गले त्यस क्षेत्रको थुप्रै देशहरूलाई सामुद्रिक लगायत सैनिक सहयोग समेत प्रदान गर्दै आएको छ।

यी सबैकुराले चीन आफ्नो बढ्दो आर्थिक प्रभुत्वको भरमा त्यस क्षेत्रमा आफ्नो प्राथमिकता सुरक्षा व्यवस्थासाथै मूर्ती दिने प्रयासमा रहेको संकेत गर्दछ। बेजिङ्गले चीन निर्देशित देशहरूसँग सम्बन्ध समसामयिक रूपमा बलियो पार्दै क्षेत्रभरी चीन निर्देशित सुरक्षा व्यवस्था समेत विस्तार गर्ने अपेक्षा गरे को छ। यस प्रसंगले त्यस क्षेत्रको सुरक्षा व्यवस्था सम्बन्धमा मूल्यांकन र विकासक्रम बारे समेत संकेत गरेको छ। एकातिर जब क्षेत्रीय पदाधिकारीहरू तथा खेलाडीहरू सामुद्रिक यात्राको स्वतन्त्रता कायम राख्न कानुनमा आधारित व्यवस्थाका लागि प्रयास गर्दै आएका छन भने चीनको त्यस क्षेत्रको गतिविहरू प्रत्यक्ष रूपले थिच्ने प्रकारको रहेको छ। त्यस क्षेत्रमा सुरक्षा निकायलाई सघाउने क्षेत्रहरू जस्तै 'एसेन निकाय' र तथा 'इन्डियन ओसेन निकाय' र तथा 'सिम्पोजियम' हरूले जहाज संचालन मामला वा क्षेत्रमा विधिवत प्रक्रियामा विकास गर्ने प्रयासरत रहेका छन भने चीनले त्यस प्रक्रियालाई अवरोधित पार्न शुरुगरिसकेको छ।

त्यसको पछाडी अमेरिकाको समर्थन रहेंदै आएको छ, जो चीनलाई रोक्न एकमात्र मुख्य सामुद्रिक शक्ति रहेंदै आएको छ। यो हास्यास्पद छ किनकि वासिंगटनमा बढ्दो भेदजन्य अवधारणा यस्तो रहेको छ कि अमेरिकी प्राथमिकतामा चीनको प्रभुत्व बढ्दै गएको छ त्यसीले बेजिङ्ग को अग्रसरताले प्रश्न याउँदै गएको छ।

पक्षमा राख्न बलियो आत्मनिर्भरता रहेका देशहरूबीच विभेदको स्थिति निर्माणगरी दिएको छ। तर जे भएपनि चीन क्षेत्रीय सुरक्षा मामलालाई अझसम्म पनि नियन्त्रण गर्न सक्ने स्थितिमा पुग्न सक्दैन।

संयुक्त राष्ट्र तथा अन्य त्यसस्तै दृष्टिकोण राख्ने शक्तिहरू त्यसलाई साथ दिनसँगै मिलेर अधि बढ्न जरूरी भईस केको छ। स्वाद संजालको पुनरस्क्रियता

● ● ●
शान्डोग लगायत अन्य जहाजहरूलाई प्लानको सक्षमताको महत्वपूर्ण प्रदर्शन गर्दै 'ट्रॅक्टर' वाटर नेभी हुने अभियानको थालनी गरेको छ। विगत केही वर्ष देखि चीनले आफ्नो सैनिक संसाधनलाई प्रखर गर्दै जहाज निर्माण कार्य, पारम्परिक सशस्त्र बायुयान, बैलिस्टिक मिसाइलहरू आपैने माछा मार्ने स्थलबाट मैरीटाइम मिलिशियालाई बलियो पारेको छ। चीन सामुद्रिक क्षमताको विस्तार गर्ने महत्वपूर्ण वर्षमा गर्दै 'ट्रॅक्टर' वाटर नेभी हुने अभियानको थालनी गरेको छ। विगत केही वर्ष देखि चीनले आफ्नो सैनिक संसाधनलाई प्रखर गर्दै जहाज निर्माण कार्य, पारम्परिक सशस्त्र बायुयान, बैलिस्टिक मिसाइलहरू आपैने माछा मार्ने स्थलबाट मैरीटाइम मिलिशियालाई बलियो पारेको छ।

● ● ●

तरुलपले परिचायक घोषणाजारी गर्दै इण्डो-पैसिफिकलाई एक स्वतन्त्र तथा खुला राख्ने क्षेत्र बनाई राख्ने दृढ प्रतिबद्धता जाहिर समेत गरेको थियो। तैपनि त्यस क्षेत्रमधित अमेरिकी प्रतिवद्धता वासिंगटनसँग जोडेर विवाद समाधान गर्न असमर्थ रहनुको कारण जापान तथा दक्षिण कोरियाबीचको बलियो सम्बन्धसँग समेत उसको गठबन्धन प्रक्रियाबाट स्पष्ट हुन आएको छ। त्यसले अन्य सामुद्रिक शक्तिहरूलाई प्रभावित पारेको छ, जो ब्रिटिश तथा फ्रान्स सामुद्रिक शक्तिहरूले चीन विपरीत संचालित रहेकोबाट समेत

क्षेत्रीय सुरक्षाका वृष्टिले वार्तालापको पहल गर्नु उपयोगी सावित हुन सकेछ। स-साना दुक्रामा विभाजित राष्ट्रहरू आकस्मिक चुनौतीसँग जुभन असमर्थ रहेको कारण तिनीहरूका सीमानित्र समुद्री डकैती, लागूपदार्थ तथा मानिसको ओसार-पसार गर्ने जस्ता अपराधहरू हुँदै आएका छन। स-साना देशहरूले क्षेत्रको सुरक्षा प्रक्रियामा संगठित रूपले गुत्तवर तालिम, क्षमता अभिवृद्धि, समुद्री औंधी, समयमा सतर्कता आदि क्षेत्रमा एकजूट भएर अधिक बढेमा चिनियाहरूले तिनीहरूलाई विस्थापित गर्न गाहो र चुनौतीपूर्ण समेत हुन जानेछ।

नेपाल आयल निगम लि.को
खाना पकाउने एल.पी. ग्याँस प्रयोगकर्ताहरूलाई सुरक्षासम्बन्धी अति आवश्यक जानकारी

एल.पी. ग्याँस अत्यन्त प्रज्वलनशील पदार्थ भएकोले यसको प्रयोगमा पर्याप्त शर्कराता र सावधानी अपनाउन जरूरी हुन्छ। यसले खाना पकाउने ग्याँसको चुहावटबाट हुने दूर्घटनाबाट बच्न देहायका कुराहरूमा ध्यान पुन्याउन सम्पूर्ण उपभोक्ता वर्गमा नेपाल आयल निगम लिअनुरोध गर्दछ।

दूर्घटनाबाट बच्न ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू :

१. एल.पी. ग्याँस सिलिण्डर ल्याउँदा-लैजाँदा नगुडाउँ, भान्चामा सिलिण्डर साथै ठाडो राखी प्रयोग गरी, सुताएर र घोप्टाएर प्रयोग नगरी।
२. रेगुलेटर, रबर पाइप, चुल्हो जस्ता उपकरणहरू गुणस्तर प्रमाणित भएको मात्र प्रयोग गरी। साथै हरेक २ (दुई) वर्षमा ग्याँसको पाइप फेरौरै।
३. खाना पकाउँदा सधै भयाल ढोका खुला राख्ने र सुतिको कपडा लगाएर मात्र खाना पकाउने गरी।
४. काम सकिएपछि सधै रेगुलेटर बन्द गरी।

ग्याँस चुहावट भएमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू :

१. खाना पकाउने स्थानमा एल.पी. ग्याँसको तिखो गन्ध आइरहेको छ भने ग्याँस लिक भइरहेको छ भन्ने बुझनुपर्दछ। ग्याँस लिक भएमा पहिले रेगुलेटरको र पछि चुलोको नव १०लयद० बन्द गरी।
२. ग्याँस हावाभन्दा गाहो हुने भएकोले भुझ्मा बस्त। यस्तो अवस्थामा ढोका र सधै भयाल खुला गरी र आगोको फिल्का निस्कने पदार्थ जस्तै ग्याँस चुल्हो, सलाई, लाइटर, धूप आदि नबालौ र बिजुली बत्ती, टर्चलगायत कुनै पनि विद्युतीय उपकरण नचलाउँ।
३. ग्याँस लिक भइरहेमा सिलिण्डरबाट रेगुलेटर छुटाई भन्न्मा सेफ्टी क्याप ढक्न लगाएर घरबाहिर खुल्ला ठाउँमा राख्नै र छिटोभन्दा छिटो नजिकको ग्याँस बिक्रीता वा सम्बन्धित ग्याँस उद्योगलाई खबर गरी।

**सचेत र सावधान हुनु नै सुरक्षित हुनु हो।
उपभोक्ताको हितमा नेपाल आयल निगम लिमिटेडद्वारा जारी**

खेलकुद

**तीन ठूला प्रतियोगिता
एक वर्षपछि सच्चे**

११ चैत, काठमाडौं। विश्व खेलकुदको महाकुम्भ ओलम्पिक पहिलो पटक तोकिएको मिति भन्दा एक वर्ष पछि सरेको छ। विश्वभर फैलिएको कोरोना भाइरसको महामारीका कारण यसै वर्ष जुलाई र अगष्टमा जापानमा हुने तय भएको टोकियो ओलम्पिक २०२० एक वर्षको लागि स्थगित भएको हो।

मंगलबार अन्तर्राष्ट्रिय ओलम्पिक कमिटी आईओसी र जापान सरकारले टोकियो ओलम्पिक एक वर्ष सार्न सहमति जनाएका छन्। यसअधि दुवै आयोजकले तोकिएकै समयमा ओलम्पिक आयोजना गर्न बताउँदै आए पनि को

कपरेट

● कोरोनाविरुद्ध लड्न ग्लोबल आइएमई बैंकको सहयोग

ग्लोबल आइएमई बैंकले कोरोना भाइरस (कोमिड-१९) विरुद्ध लड्न नेपाल सरकारले सञ्चालन गरेको 'कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण कोष'मा १ करोड रुपैयां सहयोग गर्ने घोषणा गरेको छ। कोमिड-१९ ले आम विश्वसमुदायलाई त्रिसित बनाइरहेको अवस्थामा नेपाल र नेपाली पनि उच्च जोखिममा रहेको समयमा भाइरसविरुद्ध लड्न थप प्रेरणा र सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले सहयोग गरेको बैंकले जनाएको छ।

बैंकले स्थापनाकालदेखि नै दैवी तथा अन्य विपत्तिको अवस्थामा आफ्नो सामाजिक उत्तरदायित्वलाई प्राथमिकतामा राखेको विभिन्न कार्यमा सहयोग गर्दै आएको छ। आगामी दिनमा समेत यस्तो सहयोगलाई निरन्तरता दिँदै जाने बैंकको भनाइ छ। साथै, बैंकले कान्तिपुर पश्चिमनद्वारा स्थापित 'कान्तिपुर कोमिड-१९ रोकथाम कोष'लाई पनि १५ लाख रुपैयां आर्थिक सहयोगसमेत उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको छ।

● टेलिकमले लकडाउन अवधिभर इन्टरनेट नकाट्ने

नेपाल टेलिकमले त्यान्दृ लाइन टेलिफोन (एडिएसएल) र फाइबर टू व होम (एफटिटिएच) सेवामा शुल्क तिर्न ढिला भए पनि जरिवाना नतिराउने र लाइन पनि नकाट्ने भएको छ। कम्पनीले मुलुक लकडाउन भएकाले त्यस अवधिभर जरिवाना नलिने घोषणा गरेको हो। कम्पनीले चैत ११ देखि १८ गतेसम्म देश पूर्ण रूपमा लकडाउन भएको सन्दर्भमा अत्यावश्यक सेवाका रूपमा रहेको दूरसञ्चार सेवा प्रवाह गर्ने राष्ट्रको जिम्मेवार र अग्रणी सेवाप्रदायक भएकाले उक्त निर्णय गरेको जनाएको छ। 'बाह्य गतिविधि तथा व्यावसायिक क्रियाकलाप सीमित भएका वेला एडिएसएल तथा एफटिटिएच सेवाहरू उपभोग गर्ने ग्राहकर्वर्गलाई लकडाउन अवधिभरका लागि न्याद थप गर्ने निर्णय भएको छ,' कम्पनीका प्रवक्ता राजेश जोशीले भने। त्यसै, त्यान्दृलाइन टेलिफोन सेवाको महसुल ढिला भुक्तानी हुँदा लगाइने जरिवाना पनि मिनाहा गर्न उनले बताए। टेलिकमले आफ्ना सेवाहरू सहज, सुप्त तथा अविच्छिन्न रूपमा प्रवाह गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको छ।

● लकडाउन अवधिमा बिमाशुल्क भुक्तानी नगरे पनि बिमा व्यतित नहुने

विश्वभर फैलिएको कोरोना भाइरसका कारण सरकारले घोषणा गरेको नेपाल लकडाउन अवधिमा विभिन्न भुक्तानी गर्ने

नसकेको अवस्था बिमालेख व्यतीत नहुने भएको छ। बिमा समितिले परिपत्र जारी गर्दै भाइरसका कारण अत्यावश्यकबाहेक अन्य सेवा बन्द रहेकाले सो अवधि बिमाशुल्क भुक्तानी नगरे पनि बिमालेख व्यतीत नगर्न कम्पनीहरूलाई निर्देशन दिएको छ। समितिले विएको नयाँ निर्देशन अनुसार यो अवधिमा भुक्तानी गर्नुपर्ने किस्ता सबै सार्वजनिक सेवा सामान्य भएको मितिले १५ दिनभित्र बुझाउन सकिनेछ। सो अवधिभित्रमा कुनै पनि अतिरिक्त शुल्क लिन नपाइने व्यवस्था गरेको छ।

जुनसुकै माध्यमबाट पनि बिमालेख नवीकरण गर्न सकिने सरकारले गरेको लकडाउनका कारण विभिन्नहरूको सुविधा लागि बिमा समितिले कुनै पनि माध्यमबाट बिमालेख नवीकरण गराउन सकिने व्यवस्था गर्न निर्देशन दिएको छ। समितिले परिपत्र जारी गर्दै बिमालेखको अवधि समाप्त भएको पर्याप्त सूचना प्रदान गर्नसमेत कम्पनीहरूलाई निर्देशन दिएको छ। त्यसै, बिमितले कुनै पनि माध्यममार्फत बिमालेख नवीकरण गराउन सक्ने भएका छन्।

● कोरोनामा काम गर्ने औषधि निःशुल्क दिने देउराली जनताको घोषणा

देउराली जनता फर्मास्युटिकल्स प्रालिले कोरोना भाइरस (कोमिड-१९)बाट संक्रमितका लागि प्रयोग भइरहेको औषधि निःशुल्क उपलब्ध गराउने घोषणा गरेको छ। अहिले कोरोना भाइरस संक्रमितको उपचारमा प्रयोग भइरहेको 'हाइड्रोविस्कोरिन सल्फेट ट्रयालेट' र 'ब्रान्ड हाइन२०० ट्रयालेट' नामक औषधि उद्योगले निःशुल्क उपलब्ध गराउने भएको हो।

विश्वका विभिन्न अनुसन्धान प्रकाशनले यस्ता औषधिको प्रयोगबाट कोरोना संक्रमितको उपचारमा प्रयोग गर्दा छिडै निको भाइरको देखाएका छन्। 'अहिले विश्वमर कोरोना भाइरस संक्रमितको उपचारमा जुन औषधि प्रयोग भइरहेको छ, त्यसको उत्पादन हामीले पनि गर्दै आएका छौं,' शर्माले भने, 'महामारीको जोखिम तथा संक्रमणलाई कम गर्न तथा संक्रमितको उपचारमा सघाउन हामीले यस्ता औषधि आवश्यकताअनुसार निःशुल्क उपलब्ध गराउने निर्णय गरेका हों।' सरकारले माग गरेको अवस्थामा देउराली जनता फर्मास्युटिकल्सले १५ हजार बिरामीलाई उपचार गर्न पुनर्न गरी ४ लाख ट्रयालेट 'ब्रान्ड हाइन२०० ट्रयालेट' नामक औषधि तुरन्तै उत्पादन गरी उपलब्ध गराउने भएको हो। यसको मूल्य ४८ लाख रुपैयां बराबर हुने आउने कम्पनीले जनाएको छ।

कोरोना भाइरस महामारीको असर कम गर्न र महामारीलाई फैलिन नदिन सबैले आ-आफ्नो क्षेत्रबाट योगदान गर्ने समय आएको शर्माको भनाइ छ। सबैलाई आ-आफ्नो ठाँबाट यो प्रकोपबाट राष्ट्रलाई पर्न सक्ने प्रभाव कम गर्नका लागि प्रयत्नरत रहनसमेत उनले आह्वान गरे।

कला/साहित्य

कोरोनाको मारमा चलचित्र प्राविधिक

ए मेरो हजुर-४'को सुटिभमा व्यस्त थिए, 'स्पृ ब्लाई राजु फुँयाल। कोरोना भाइरसका कारण बाँकी सुटिभ पछाडि सारेर २१ दिनमै कर्किर्यो, सुटिभ युनिट। हाल फुर्सदमा रहेका उनी कोरोनाको त्रास कहिलेसम्म रहने हो भने द्विविधामा छन्। 'झेसमेन कमल मिश्रको चिन्ता पनि उस्तै छ।

दैनिक ज्यालादारीमा घरखर्च चलाउनुपर्न बाध्यता, तर काम नहुँदा आइपर्न आर्थिक समस्याले उनलाई पिरोलेको छ। 'एउटा फिलममा अनुबन्ध भए एक महिना घरखर्च चल्छ,' उनी भन्न, 'कोरोनाका कारण काम रोकिरह्यो भने त आर्थिक संकट स्वतः बढ्छ।' सुटिभ रोकिनुले दैनिक जीवनमा धेरै प्रभाव पार्ने मेकअप आर्टिस्ट सरोज सराज याँदेय बताउँछन्।

मेकअप आर्टिस्ट सर्जु ढकाल भने सबै क्षेत्रलाई उस्तै असर गर्न बताउँछिन्। भन्न, 'आतिएर केही हुँदैन।' नेपाल चलचित्र प्राविधिक संघमा अहिले एक हजार तीन सय सदस्य छन्। म्युजिक भिडियो र टूलो पर्दाको फिलममा सक्रिय प्राविधिकको रोजीरोटीमा कोरोनाको डरले टूलो प्रभाव परेको छ। चलचित्र हलहरू बन्द भइसकेका छन्। चलचित्रका प्रदर्शन मिति पनि धकेलिएको छ। निर्माणाधीन अधिकाश सिनेमाको छायाकन स्थगित भएको छ। नेपाली सिने क्षेत्रमा दैनिक मजदुरी गर्ने प्राविधिकहरूको अवस्था नाजुक रहेको लाइटमेन महेन्द्र लामा बताउँछन्।

चलचित्र प्राविधिक संघका अध्यक्ष पुष्कर लामाले कोरोना भाइरसका कारण बेरोजगार बनेका प्राविधिकलाई आइपर्ने अभाव न्यूनीकरणका लागि छलफल चलाइरहेका छन्। तत्काल आपतकालीन अवस्थामा सहयोग गर्न सकिनेगरी आर्थिक कोषको स्थापनामा चुटेका छन्, उनी। भन्न, 'तत्कालीन अभावलाई न्यूनीकरण गर्ने कोष स्थापना गर्दैछौं। बुधबारसम्म कोषमा रकम जम्मा हुन थाल्नेछ।'

निरन्तर छायाकनमा नजाँदा दैनिक उपभोग्य सामान व्यवस्थापनमा गाहो देख्छन, अध्यक्ष लामा। प्राविधिकहरू बिमारी भएको खण्डमा संघले थोरै राहतको व्यवस्था गरेको छ। लामा भन्न, 'यस्तो वेलामा थोरै सहयोग पर्याप्त हुँदैन। त्यसकारण हामी कोष स्थापना लागिपरेका छौं।'

नेपाल इन्स्योरेन्स

Kamaladi, Kathmandu, GPO Box: 3623, Kathmandu, Nepal

Toll Free: 16600161666

72
Years of Excellence
नेपालको पहिलो
बीना कर्तुपनी

तपाईंको व्यवसायमा साथ दिने सारथी,

जोखिम हाँसो व्यवसाय तपाईंको।

निर्धक रहनुहोस्, निरन्तर अधि बड्नुहोस्...

नेपाल इन्स्योरेन्सको हात
तपाईंको साथ

Every game. Everything about the game.

साबै एपेल

www.sabaikhel.com

[/sabaikhel](#)

info@sabaikhel.com

[@sabaikhel](#)

For Advertisement : sabaikhel@gmail.com

